

"TKP'nin Sesi"

7 Nisan 1986

(2. band)

Bu yayınıımızda Atılım'ın 1 Nisan sayısında yer alan yazıları dinleye

1. İbrahim Güzelce yaşıyor Spk: Yav. (tekrar)
2. DİSK davası düşürülmelidir Spk: Ays.
3. N.Gürel imzalı: Manevralar, yanlışlar ve görevler Spk: Y./Den.
4. Muhabirler bildiriyor: Ersin Ekin/İstanbul: Yavuz hırsızlar! Sp:Y
5. Toprağın Tuzu, Tarım Kooperatifleri/Eskişehir:Pancar örneğinde
tarım Spk: Ays.
6. Utkan Y. (İstanbul) Spk: Yav.
7. Seyyar satıcılar Spk: Ays.
8. K.Karanfil/İskenderun: Spm : Yav.
- k 9. Ali Yavuz/Bursa: Spk Ays.
10. Yazı: Militarist generallerin yaptıklarının hesabı sorulmalıdır
Spk: Ays.
11. Yazı: 50 İşkenceciden birkaçı (Çiçekçi/İskenderun Spk: Yav.

7 Nisan 1986 Pazartesi

"TKP'nin Sesi" (1 Nisan Atılım'ı)

(1. band)

Bu yayınıımızda 1 Nisan günlü Atılım'da yer alan yazıları dinliyecek

1. "Kime yarıyor? başlıklı başyazıyı Spk: Nec. /tekrar/

2. TKP MK'nin 1 Mayıs bildirisini Spk: Nec (tekrar)

3. TKP MK Politik Bürosu'nun SBKP 27. Kongresi üzerine açıklamasını

SpK@ : Şerf.

4. Müzik ('')

5. Atılım imzasını taşıyan: "Parti politikasını uygulamanın barışı

bir örneği" başlıklı yazıyı Spk: Den. ve Nec (tekrar)

6. Ahmet Alan'ın: ABD, dünya halklarına meydan okuyor" Spk: Den.

(Atılım 1. band)

DD, bu yayınıımızda, Atılım'ın 1 Nisan günlü sayısında yer alan yazıların belli başlılarını topluca sunacağız.

✓ *Şimdi, 1 Nisan günlü Atılım'ın "Kime yarıyor" başlıklı başyazısını ~~xxxxxx~~ sunuyoruz: *Spk. Nee.*

✓ -DD, Atılım'ın 1 Nisan günlü sayısı, birinci sayfadan ana başlık olarak TKP MK'nin "Yaşasın 1 Mayıs, bütün dünya işçilerinin birlik, mücadele, dayanışma ~~xxxx~~ günü: 1 Mayıs'sız demokrasi olmaz! " başlıklı bildirisini veriyor. Şimdi bu bildiriği sunuyoruz: *Sp. N.*

--Atılım'ın birinci sayfasında ayrıca, TKP MK politik bürosunun SBKP 27. Kongresi üzerine açıklaması yer alıyor. DD, şimdi bu ~~ya~~ açıklamayı sunuyoruz: *Spk. Serf.*

denen!
-- ~~k~~ 1 Nisan günlü Atılım'ın ~~birinci~~ ikinci sayfası her zaman olduğu gibi, parti yaşamına ayrılmış.. Değerli dinleyiciler, şimdi bu sayfada yer alan ve Atılım imzasını taşıyan " Parti politikasını uygulamanın başarılı bir örneği" başlıklı yazıyı sunuyoruz: *(Sp. D/N.)*

--Atılım'ın üçüncü sayfası her zaman olduğu gibi dış olaylara ayrılmış. Bu sayfada çeşitli kışahaberlerin yanısıra Ahmet Alan'ın, ABD'de "Dünya halklarına meydan okuyor" başlıklı bir yazısı bulunuyor. Şimdi bu yazıyı sunuyoruz. *Spk. Den.*

DD, bu yayınıımızda, TKP MK organı ~~Atılım~~'ın 1 Nisan günlü sayısında yer alan yazıların bir bölümünü topluca sunacağız. Atılım'ın yaklaşık iki sayfasını, ~~İzmir~~ İzmir mitinginin yankıları üzerine gönüllü muhabirlerin gönderdikleri haberlere ayrılmış. Bu haberleri geçtiğimiz hafta sizlere halkın kürsüsü programından topluca sunmuştuk. ^{Ahlişin} Aynı sayfalarda ¹⁴ iki de kısa yazı yer alıyor: "İbrahim Güzelce yaşıyor" ve "DİSK davası düşürülmelidir." DD, şimdi sizlere bu yazıları sunuyoruz.

okundu 4 -Atılım'ın bu sayısında N. Gürel'in "Manevralar, yanlışlar ve görevler" başlıklı bir yazısı bulunuyor. DD, şimdi bu yazıyı sunuyoruz.

A -Atılım'ın muhabirlerimiz bildiriyor sayfasında yurdun çeşitli yerlerinden gönderilmiş haberler de bulunuyor. Şimdi bunlardan bir bölümünü sunuyoruz.

4 -Atılım'ın sekisinci sayfasında yer alan yazılar ise sırasıyla şunlar:

A -~~ikinci~~ 10 sayfa olarak çıkan 1 Nisan günlü Atılım'ın 10. sayfasında ise üç yazı yer alıyor. DD, şimdi bu yazıları sırasıyla sunuyoruz:

TÜRKİYE SOSYALİST TÜSTAV
TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

(1)

Perşembe
Sani
dün

~~ÖLÜMÜNÜN 10. YILINDA İBRAHİM GÜZELCE'Yİ~~ YAŞIYOR

~~SAYGIYLA ANIYORUZ~~

y. —

"Bazi tarihler, olaylar vardır, unutulamaz. Belki biz görmemişizdir, yaşamamışızdır. Belki de başka bir ülkede doğmuştur. Fakat öylesine derin ve kalıcı etkiler bırakmıştır ki, yüzyıllar sonra bile sanki yaşanmışçasına hatırlanır. Onu yoketmeye, karalamaya veya saptırmaya çalışmak mümkün değildir... "İşte 1 Mayıs tüm emek dünyası için bu tarihlerdendir."

11 Nisan 1976 günü aramızdan ayrılan DİSK Genel Sekreteri İbrahim Güzelce ölümünden önce son x olarak kaleme aldığı yazıda böyle diyordu. Güzelce Türkiye işçi ve sendika hareketinin ön sıralarında özveriyle yer alan bir işçi lideridir. Onun, DİSK'in güçlenmesiyle birlikte Türkiye'de 1 Mayıs'ın 1976 yılında 1925 yılından sonra ilk kez yığinsal olarak kutlanmasında büyük emeği geçmiştir. DİSK Genel Sekreteri İbrahim Güzelce'yi yitireli 10 yıl oldu. Güzelce, "Türkiye işçi sınıfını 1 Mayıs'tan koparmak, emek dünyasından koparmak demektir. Kimsenin bu gücü buna yetmez" diyordu. 12 Eylül'den sonraki ağır baskı koşullarında bile işçi sınıfı, işçi sınıfı davasına gönül verenler, Güzelce'yi, onun ömrünü adadığı kavgayı ve 1 Mayıs geleneğini yaşatarak anıyor.

— müzik : H- 4

DİSK DAVASI DÜŞÜRÜLMELİDİR

12 Eylül rejiminin, yalnızca Türkiye işçi hareketine, işçilerin hak ve özgürlüklerine değil, tüm hak ve özgürlüklere, demokrasiye ve hukuka sınırsız bir saldırısı demek olan DİSK Davası, İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesinde sürüyor. DİSK yöneticileri, dünya ve Türkiye kamucunda yükselen dayanışma hareketinin sonucunda, 4 yıllık tutukluluğun ardından tahliye edildiler ama, 1477 sendikacının yargılandığı dava düşmedi. İdam istemlerini geri çekmek zorunda kalan askeri savcı, şimdi sendikacıların 20 yıla kadar varan hapis cezasına ~~çarptırılmasını~~ çarptırılmalarını istiyor.

Askeri savcının, daha çok ~~DİSK~~ TİSK, TÜSİAD gibi büyük sermaye örgütlerinin kongre raporlarına benzeyen ve rejimin ve mahkemelerinin niteliğini açığa vuran, "Esas Hakkındaki Mütalaası"ndan sonra, DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk 470 sayfalık bir savunma ile, yöneltilen suçlamaları yanıtladı. Abdullah Baştürk savunmasında, 12 Eylül diktatörlüğünü sanık sandalyesine oturtarak, DİSK'i yoketmek isteyenlerin, özgür ve demokratik sendikacılığa, işçi haklarına ve 1961 anayasasına saldıranlar olduklarını, bunların büyük sermaye çevrelerinin isteklerini yerine getirdiklerini belirtti. Emekçi yığınlara, işçi sınıfına karşı düşmanca örgütlenen, Hür Teşebbüs Konseyi kurup, işçi haklarına, demokrasiye karşı darbe hazırlıklarına girişen parababaları karşısında, kimisinin sendikaların elanı kolunu bağlayamayacağını vurgulayan Baştürk, barışı, demokrasiyi, özgür sendikacılığı savundu. Abdullah Baştürk savunmasını şu sözlerle bitirdi: "Taştan ve demirden zindanlar, gördüğümüz haksızlıklar ve işkenceler, tüm çektiklerimiz ne ilktir, ne de son. İyiye, güzeli, mutluluğu arayanlarla, sömürü ve baskının yandaşları arasındaki kavga sürecektir."

Manevralar, yanlışlar ve görevler

N. Günel

TKP MK Genel Sekreteri Haydar Kutlu yoldaş, MK 5. Plenumunda okuduğu raporda, şöyle diyordu: "İyice görülmelidir ki, ABD emperyalizmi ve işbirlikçi oligarşi şimdi demokrasi hareketinin başarıya ulaşmasını önlemek için her yola başvuracaklardır.

Bunun için uygulayacakları yöntem ikilidir: Birincisi Evren-Özal yönetiminin her yolla elden geldigince uzun bir süre desteklenmesidir.

İkincisi, demokrasi hareketine sızmak, burada yeni Amerikancı güçler oluşturmaktır. Öyle ki, demokrasi hareketi bölünsün ve bugünkü rejim ayakta duramaz hale geldiğinde, yeni oluşacak politik sisteminin gene Amerikan emperyalizminin ve holdinglerin çıkarları temelinde biçimlendirilmesi olanaklı olsun." (Rapor, s. 53)

Bu uyarının ne kadar yerinde olduğu son haftalardaki gelişmelerin ışığında daha iyi görülmektedir.

Cumhuriyet gazetesinde Yalçın Doğan, büyük işadamlarının gizli bir toplantıda alınan kararları kamuoyuna duyurdu. Buna göre büyük işadamları, Özal hükümetini bütün olanaklarıyla destekleyecek, bir yandan da SHP'yi emperyalizm ve tekel yanlısı konumlara çekmek için her yola başvuracaklardır.

Bu haberin hemen ardından Amerikan Wall Street Journal gazetesinde Özal hükümetini öven yazılar yayınlanmasına, TÜSİAD'ın yeni başkanı Sakıp Sabancı'nın TV kameraları önünde uzun uzun hükümeti savunmasına tanık olundu. Mart ayında çok sayıda Amerikan, Batı Avrupa ve Japon işadamları grubu Türkiye'de boy gösterdi.

Aynı günlerde ENKA Holding Yönetim Kurulu üyesi K. Schwab'ın örgütlediği "İstanbul-Davos" toplantısında SHP Genel Başkanı uluslararası finans-kapital temsilcilerine tanıtıldı. Günün bu toplantıda, "Bizim gibi Ortak Pazarı içine sindirmiş, hatta bayraklarımızı sokmuştu ilke

raklaştıran bir parti ilkesel olarak yabancı sermayeye karşı değildir" dedi ve "Türkiye'nin radikal çözümlerin ve radikal arayışların dışında tutulabilmesi için 1988'den sonra kendilerinin denenmesi"ni istedi.

Gene Mart ayında CIA ile bağlı olduğu bilinen Washington Times gazetesi, "Demirel'in cumhurbaşkanlığı, Özal'ın başbakanlığı ve Yazar'ın parti başkanlığı" formülünü ortaya attı.

Gene aynı günlerde M.A.Aybar'ın "sosyalist parti" kurma girişimleri, bunun teknelci basında reklam edilmesi hız kazandı. Aybar'ın kurucu adaylarla düzgün haberleşebilmesi için 1. Sube'nin yardımını esirgemediği de basında yer aldı.

Öteyandan Arıkan partisi, Yazar partisinden sonra şimdi de yeni bir Halkçı Parti kurulması gündeme geldi. Bunun yanı sıra SHP içindeki fraksiyon çatışmalarına ilişkin haberler ortalığı kapladı.

Öteyandan kimileri sıkıyönetimin kaldırılması, infaz yasası ile birçok tutuklunun salıverilmesi, 2969 sayılı yasanın yumuşatılması, bir dizi politik davada verilen tahliye kararları ^{na ve} son birkaç yerel seçimin sonuçlarına baktıklarında ^{da} ortaya ^{"demokratikleşme"} durumda bir "normalleşme", bir "ferahlama" olduğunu sanıyorlar. Gerçek, kimilerine böyle görünüyor.

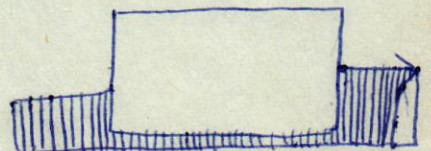
Gerçek durum

Oysa bir kere rejim bu adımları kendiliğinden atmıyor. O, af hareketi karşısında, uluslararası dayanışma karşısında, yasaklı politikacıların yasaklara artık aldırılmaması karşısında manevra yapıp üste çıkmak için bunları yapıyor.

İkincisi, rejimin karakterinde değişen hiçbir şey ~~yan~~ yoktur. Normalleşme görüntüsünün tersine gerçek kurumsallaşmış bir faşizmdir.

Özgürlüğü herşeyin üzerinde tutan, onun değerinin bilincinde olan hangi insan bugün Türkiye'de özgürlüğüne sahip olduğunu söyleyebilir? Kim bugün korkmadan hakkını arayabiliyor? İşkenceler durdu mu?

alleme görüntüsü rejimin karakterinde
üye alınabilir temel bir değişim olduğu
sorumla hayaller yer almamaktadır.

Tersine son haftalarda atılan bir dizi yeni adımla, sansürü yasallaştıran "muzır yaşa"yla; silah bulundurmaya "serbest bırakma" ^{girisimiyle} yasasıyla ("serbest piyasa nasıl tekellere serbest/gerisine yasak ise, silah taşımak da rejim yandaşlarına serbest, gerisine yasak olacaktır), yeni seçim yasasıyla bu baskıcı rejim daha da güçlendirilmek isteniyor.

Ama rejimin hem böyle yeni baskıcı adımlar atması, hem de türlü-çeşitli k manevralara başvurması gene aynı nedenden, onun zayıflığından kaynaklanıyor. Yeni olan onun bu tür girişimleri şimdi daha hızlı ve geniş çaplı gündeme getirmesidir. ^{Daha pervasızlaşıyor} Bu da onun karşı karşıya olduğu tehlikenin iyi bilincinde olmasıyla bağlıdır. Nedir bu tehlike ?

Manevraların nedeni

TKP MK 5. Plenumu oluşan durumu çözümlerken iki şeyin altını çizmişti. Birincisi, TKP'den DYP'ye kadar bütün muhalefet güçlerinin anayasanın ve cumhurbaşkanının değiştirilmesine kadar varan bir içerikte rejim karşısında birleşmiş olmalarıydı. İkincisi, yığınların hareketlenmeye açık bir konuma gelmiş olmasıydı. Bu durumda, muhalefetteki birlik eğiliminin güçlenmesi, muhalefetin kararlılık kazanması ve yığın eyleminin yükselmesi, bunlar rejimin ölüm çanları demektir. ^{ve} TKP 5. Plenumu bu nedenle bu görevleri öne koydu. Emperyalizm ve işbirlikçi oligarşi de işte bu nedenle, bunu önlemek için hızla sayageldiğimiz manevralara girişti.

Dün yasaklarla, vetolarla, şantajlarla burjuva muhalefeti geriletemeyenler, bölüp parçalayamayanlar, bugün parti enflasyonuyla, vadlerle, mavi boncuk ^{lar} dağıtarak aynı amaca ulaşmayı deniyorlar. Burjuva muhalefet partilerini birbirine düşürmeye, bunları içten çökertmeye, komünistlerle ve marksist solla aralarını açmaya çalışıyorlar. İşkence ve tutuklamalarla, kaba iftiralarla sol

güçleri etkinleştiremeyenler, şimdi oportünizme arka çıkarak Marksist solu yalıtılmaya çalışıyorlar. "Anayasa sosyalist partiye açıktır" demagojisiyle, solun dikkatleri asıl görevden yığın eylemini yükseltme, yığın örgütlerini aktifleştirme görevinden uzaklaştırmak istiyorlar.

Döviz sorununun 1978-1979'da olduğu gibi yeniden ekonominin birinci sorunu haline gelmiş olması, şimdi 4000 işyerinde yeter artık diyen 700 bin işçinin yeni toplu sözleşme dönemine girmesi, yığınlarda sola karşı artan ilgi, İzmir mitinginin başarısı, Hacettepe'de yurtlarında 2000 öğrencinin direnişi, sıklaşan yerel direnişler, rejimin efendilerinin ellerini çabuk tutmaya zorluyor.

bütün bunlar

iki temel yanlış

Elbette muhalefet güçlerinin sıralarındaki kimi zayıflıklar, emperyalizme ve işbirlikçi oligarşiye bu manevralarda büyük olanaklar sağlıyor.

Sağıyla-soluyla bütün muhalefet üzerinde etkili olan temel bir yanlış, Türkiye'de adım adım demokrasiye geçilmekte olduğu yada demokrasiye geçilmesinin giderek daha kolay olacağı yanılgısıdır. Kolay başarı umutları, kimisine eski konumlarının, kimisine özgür sosyalist partinin hayallerini gördürüyor. Oysa şimdi gerçek durum, demokrasi güçlerinin çok daha sıkı birleşmesini, çok daha sert ve kararlı savaşımına hazır olmasını gerektiriyor. Hayaller terkedilmezse, demokrasi hayal olarak kalmaya devam edecektir.

Muhalefetin sıralarındaki ikinci bir temel yanlış, TKP'nin demokrasi savaşımındaki rolüne ilişkindir. Antikomünizme boyun eğildiği, TKP bu savaşımın meşru ve reddedilmez, olmazsa olmaz bir gücü olarak görülmediği sürece, demokrasi savaşımında TKP ile diyalog, yakınlaşma benimsenmediği sürece, demokrasi düşmanlarının demokrasi hareketini bölüp parçalama, etkisizleştirme olanakları ellerinden alınamaz.

Antisovyet ve antikomünist görüşleri iyi bilinen M.A.Aybar'ın şimdi legal bir "sosyalist parti" kurma iddiasıyla ortaya çıkması, sol hareket içinde sözü edilen her iki yanlışlığı da besleme^{sonuç}ye-
lik bir girişimdir. Aybar'ın "sosyalist~~x~~ partisi" gerçek sosyaliz-
mi savunmayacağı, tersine sosyalizmi bugünkü rejimin çerçevesine sığdıracığı için sosyalizm ülkülerini bulandıracak, yozlaştıracaktır.

~~Kurmak~~ Sosyalizm adına kendini "mevcut demokrasi"yi genişletme hede-
fiyle sınırlayacak bir parti, solun demokrasi savaşımındaki temel görevlerini silikleştirecektir. Aybar'ın partisi kendi "legalitesini" korumak gerekçesiyle, hem illegal savaşan sol güçlere karşı tutum alacak, hem de ^{de} yanlış ^{si} eylemlerini ~~kendinin~~ gibi faşist rejimin çer-
çevesi içinde tutmak isteyecektir.

Görüldüğü gibi söz konusu legal "sosyalist parti" girişimi sol güçlerin, gerçek demokrasiyi kazanma, gerekse sosyalizm için savaşım-
daki görevlerini çarpıtma, yozlaştırma sonucunu getirir.

TKP bugün Marksizme yakın^{Günün görevi} yada Marksist geniş aydın çevrelerin demokrasi ve sosyalizm için daha aktif bir tutum almak istediklerini; ni, bunun yollarını aradıklarını görüyor. Bunları Aybar gibilerle aynı kefeye koymuyor. Bu çevrelere, bunların gerek legal bir sol parti kurulmasının yararlı olacağını düşünen, gerekse bu soruna ilgi duymayan kesimlere^{ine} TKP önce Türkiye'mizi bugünkü durumdan kurtarmanın yol ve yöntemlerini konusunda yapıcı, yaratıcı bir araştırma ve tartışma faaliyeti öneriyor. Arabayı atın önüne koşma-
mak, solun yeniden bir ideolojik kargaşaya düşmesine izin vermemek için önce bu zorunludur. TKP kendi dışındaki herkesin görüşlerinin kökten yanlış olduğu, kendisinin kimseden öğrenecek birşeyi olmadığı gibi ham iddialar taşımıyor.

İşçiler, öteki emekçiler bugün çok somut şeyler istiyorlar.

Ne sosyal demokrat partiler, ne Aybar-Perinçek gibi sosyalizm adına parti kurnaya girenler onların bu somut istemlerine inandırıcı bir şeyler söylemiyorlar. İşçiler, öteki emekçileri

~~bir tek yanıt veremiyorlar.~~ İşçilerin, öteki emekçilerin asıl ihtiya-
cı, onlara somut istemlerine somut ulaşma yolunun gösterilmesidir.
Bu görev birlikte yerine getirilebilir, getirilmelidir.

İzmir mitingi bütün sonuçlarıyla sol güçlere bugün tutulması
gereken yolu gösterdi: Bu yol yığınların eylemini yükseltmeyi en başa
almaktır. Bu yol yığın örgütlerini aktifleştirmek, solun buradaki
konumlarının güçlenmesi için çalışmaktır. Bu yol, bütün öteki demokra-
si güçlerini işçi ve öteki emekçilerin en ivedi/demokrasiye geçişin
en temel/sorunlarına yakınlaştırmak için yorulmaksızın/çaba göstermek-
tir.

Emperyalizm ve işbirlikçi oligarşi sıkıştıkça daha da pervasız-
laşmakta, daha açık ve hızlı adımlar atmaktadır. Bu durumda bütün
demokrasi güçlerinin daha aktif ve daha kararlı olması günün buyruğu-
dur. Sol güçler ve tutarlı demokratlar bunun dikkate almalı ve
bütün demokrasi güçlerinin birliği için çabalara hız vermelidir.

Komünistler MK 5. Plenumu'nun çizgisi doğrultusunda bu yolda
ellerinden geleni yapacak, işkencelere karşı, genel politik af için,
işsizliğe ve işten atılmalara, zamlara karşı sendikel hak ve özgürlük-
ler için aktif kampanyalarla yığınların demokrasi savaşında sözlerini
söylemesine yardımcı olacaklar, en geniş demokrasi güçlerinin birliği
için çalışacaklardır.

YAVUZ HIRSIZLARI

İsmi Ekin/İstanbul

Muhabirle
(4)

Geçtiğimiz günlerde İsmi aile planlaması adı altında bir

kampanya daha başlatıldı. İbtilağı tekellerin muamelesinin yansı-

ta aktı hocalığı ile de tanınan Vehbi Koc, geçen yıl tekelli ile

kolunda galip gelen kadınlara 2 çocuktan fazla çocuk yapmalarını

buyurmuştu. Şimdi ailelmesi aşkari heret değıt ki, bir

çocuğa beklemeye yettiyordun da! Bir çocukla bir aile yalnızca

gay ve simit yese bile ayda harcaması gereken 18.300 liradır.

Buna bile aşkari heret yetmez.

Çocuklarını doyuramazla küllü yola düşen anneler, çocuklarını

okul harçlığı bile veremeyen okunnet eğiterek intihar eden işsiz

babalar, yetersiz beşleme yüzünden ölen çocuklar... Kim ki bunları

sorumluları İsmi, özalılar, bu rejimin payandası tıyü bitmemiş

yetimlerin fakirine el koyup sömürdük ve vurgunlerini artıran Koclar

İsmi, babenileri değıtse kimdir?

İnsanlarımız galipken, niki kaynakları zengin, verimlidir.

Şon kampanya bir daha österiyor ki, Evrenlerin Koc'ların ekli

ise yalnızca kendi vurgunlerinde, yalnızca buun givence altına ala-

gık yasaqlarındadır.

Pancar örneğinde tarım

Toprağın Tuzu
Tarım Kollektifi/Eskişehir

1985 yılında pancarda en yüksek fiyat 14.90 liraydı. Bu fiyatla, maliyet ve tarla kirası düşüldükten sonra 1 dekar pancardan Üreticiye kalan 6.650 liradır. 1985 yılında 26,5 ton pancara bir Lombardini su motoru alabilen Üretici bu yıl aynı motoru alabilmek için 40 ton pancar üretmek zorundadır.

Benzer hesaplar başka ürünler için de yapılabilir. Tarımda mazot, gübre tüketiminde azalma, Toprak-Su sulama tesislerinin kapısına kilit asılması, binlerce dekar toprağın satılığa çıkarılıp alıcı bulamaması tarımdaki yıkımın göstergeleridir.

12 Eylül sonralarında helikopterden boş tarlaları gören Evren "Tarlalarınızı boş bırakmayın, bol gübre kullanın" diye akıl veriyor, 1980 yılında 2 kilo buğdaya 1 litre mazot alınırken, "Gelecek yıllarda 1 kilo buğdaya 1 litre mazot alacaksınız" diye boş konuşuyordu. Diktatör bu sözlerinin unutulduğunu mu sanıyor?

Utkan Y./İstanbul

İTÜ Gümüşsuyu öğrencilerinin sınavlara hazırlanabilecekleri tek bir kütüphaneyi de ders yılı başında kapiya asılan bir kağıtla öğrencilerin ders çalışmasına kapatılmıştı. Çok küçük olan kantinde ise ders çalışılması olanaksızdı. Bu duruma son vermek ders çalışma koşullarının iyileştirilmesini sağlamak amacıyla öğrenciler araların da imza toplayarak dilekçe vermeyi kararlaştırdılar. İlk gün 40 imzalı ^{bir} dilekçe yetkililere verildi. Dilekçenin verilmesinden bir saat sonra toplanan ilk yönetim kurulu toplantısında istemler ~~görüşül~~ görüşüldü. Bir sonuç çıkmadı. Ancak öğrenciler çalışmalarına ara vermediler. Yönetime verilen dilekçelerin sayısı giderek arttı. Sonuçta zafer öğrencilerin oldu. Yaklaşık 15 gün sonra y kantin daha da büyütüldü. Bir ay sonra ise kütüphanede ders çalışılmasına izin verildi.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ
TÜSTAV

7

Eminönü zabıtasına bağlı memurların, seyyar arabalarını toplayarak açlığa terkettiği Kumkapı semti ve çevresindeki seyyar satıcılar çoluk-çocuk aileleriyle birlikte zabıta amirliğini basarak arabalarının geri k verilmesini istediler. Zabitanın 3-5 kuruşlarına bile göz diktiklerini söyleyen seyyar satıcılar 'ekmek istiyoruz' diye bağıldılar. Seyyar satıcıların bu direnişleri karşısında neye uğradıklarını şaşırın zabıta yetkilileri güvenilir güçlerinden yardım istemek zorunda kaldılar.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

K.Karanfil/İskenderun

İskenderun Demirçelik fabrikasında çalışan işçiler, Devlet Demir Yolları, sabah fabrikaya gittikleri trenin vagon sayısını 9'dan 6'ya ~~diğer~~ düşürerek azalttığı için trene binmeyerek durumu protesto ettiler. Şiddetli soğuk altında bir saate yakın istasyonda bekleyerek, işe gitmeyi reddettiler. Hareket memuru bir ara treni hareket ettirmek istediye de başarılı olamadı ve işçiler, istekleri yerine getirilinceye kadar sessiz, fakat kararlı bir şekilde hareket ettiler. Sonunda vagon sayısı tekrar artırıldı.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA MERKEZİ

A

Ali Yavuz/Bursa

Bursa'da Belediyenin geniş çaplı k yıkım kararlarını protesto eden Haşim İşcan caddesi çevresindeki 5 mahalleden 1000'e yakın yurttaş Bursa Belediyesini bastı. Bu arada bir süre için trafiği de kesen yurttaşlar, Belediye Başkanı Ekrem Barışık'tan yıkım kararının durdurulmasını istediler. Geçtiğimiz aylarda aynı nedenle "Evlerimizi yıktırmayız" belgileriyle ANAP il merkezine giderek sert protesto gösterilerinde bulunmuşlardı. Mahalle sakinleri evlerini yıktırmamaya kararlılar.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

Militarist generallerin yaptıklarının hesabı sorulmalıdır

12 Eylül'ün üzerinden yıllar geçtikten sonra perde arkasındaki gerçekler bir bir ortaya dökülüyor, TKP'nin görüşleri doğrulanıyor.

Halkın savaşını bastırmak için ve yok etmek için "politik, ekonomik, psikolojik ve bütün polis ve iç güvenlik kuvvetleri dahil askeri güç" kullanılmalıdır. Ve "... Milli bir psikolojik karşı savaş stratejisi tesbit edilmeli, bunun yöntemleri sağlanıp süratle devlet çapında uygulamaya geçilmesi sağlanmalıdır. Bu maksatla bütün basın ve yayın araçlarından faydalanılmalıdır. Belirli yazarlar bir konsept etrafında toplanmalıdır". Zamanın İstanbul Sıkıyönetim Komutanı Necdet Üruğ, şimdi Cüneyt Arca'yı övenin açıkladığını üzere, 4 Aralık 1979 günü Süleyman Demirel'e verdiği raporda böyle diyordu.

Generallerin bununla yapmak istedikleri, terörizme karşı savaş açmak değil, yapacakları darbe için uygun ortam oluşturmaktı.

Ordu içinde de bu yönde hazırlıklar yapılıyordu. 1978 sonbaharında Org. Haydar Saltık'ın emrinde, "Silahlı Kuvvetlerin müdahalesi sine gerek vardır? Varsa böyle bir müdahalenin temeli ne olabilir?" sorularına yanıt bulmak üzere bir "özel çalışma grubu" kuruldu. Aslında bu grup doğrudan darbe hazırlığını yapmak üzere kurulmuştu. Nitekim iki yıl boyunca çalışmalarını sürdüren "özel çalışma grubu" meşhur Bayrak Planını, yani darbe planını hazırladı. Militarist generaller bir yandan da Kontrgerilla vb. örgütlenmeler, bugün Demirel'in "darbeleri haber vermez" dediği MİT, kimi parababaları tarafından da beslendiği ortaya çıkmış olan MHP'liler eliyle bu planın uygulanacağı ortamı kışkırtıyorlardı. Evren şöyle diyordu: "Bizim müdahalemizin son çare olduğu, başka hiç bir çare kalmadığı iyice anlaşılmalı."

Darbeyle birlikte Amerikan damgalı Urug raporunda yer alan önlemler hızla ve toptan uygulamaya sokuldu. "MIT, polis, askeri unsurlar ve zaman zaman da askeri savcılarının katılacağı özel soruşturma ekipleri timleri, komutanlığın emrinde teşkil edilmeli, buna yasal destek sağlanmalıdır". "Suçluyu konuşturmak için kullanılan yöntemler çok iptidai usullere bağlı kalmaktadır".

Urug aynı raporunda "Güvenlik kuvvetleri ileride gelebilecek bir sorumluluktan kaçınmak üzere ateş etmede mütereddit bulunmaktadırlar..." görüşünü belirtiyor, örgütlerin "merkezi yönetici kadrosu meydana çıkarılmalı, yok edilmeli" diye yapılması gerekeni ekliyordu. Generaller insanları "yok etme" yetkisini kendilerinde görüp, kendilerini mahkeme yerine koyuyorlardı. Artık duruşmasız, sorgusuz, sualsiz insanları "yok etme"yi amaçladıkları belgeleriyle ortaya çıkmıştır.

Böylece yıllardır sürdürülen işkencelerin, öldürme olaylarının, katliamların sorumlusu olan Kontrgerilla, MIT ve onların başındaki generaller halen esas hesap sorulacaklar olarak duruyorlar.

TKP 5. Plenum Raporunda belirtildiği gibi, "Ordunun darbe yapmasını, generallerin ve subayların politik cinayetlere katılmalarını, işkence uygulamalarını, rüşvet ve haraç almalarını önlemenin en etkili yolu, darbe yapanları, politik cinayetleri ve işkenceleri örgütleyip uygulayanları, rüşvet ve haraç alanları halkın önünde yargılayıp, kamu vicdanında mahkum edip cezalandırmaktır".

50 İŞKENCECİDEN BİRKAÇI

Çiçekçi/İskenderun

Bir süre önce Nokta dergisine 200 kişiye nasıl işkence yaptığını ayrıntılarıyla anlatan polis memuru Sedat Caner, 50 işkencecisi daha ismini açıklayacağını söylemişti. O gün bugündür kamuoyuna tek bir isim bile açıklanmadı. Hiçbir Cumhuriyet Savcısı anlatılanları ve yazılanları ihbar kabul ederek olayın üzerine gitmedi, kimdir bu 50 işkenceci diye sormadı. Tersine Caner'in açıklamaları örtbası edilmeye çalışıldı.

İşkenceleri, işkencecileri açıklamak bir yurtseverlik görevidir. İşte polis memuru Caner'in açıklayacağını söylediği, 50 işkenceci polisten birkaçı: Daha önceleri işkencehane olarak kullanılan ve Caner'in itiraflarında da yer alan İskenderun İstasyonu ne civarındaki yerde, işkenceleri yönetenlerin başında polis memuru Uğur Türel gelir. Polis örgütü içindeki işkencecilerin en acımasızı olarak bilinir. İşkencecilerden komiser muavini Mehmet Özrek ise, arkadaşları arasında "Tilki" lakabıyla çağrılır. MHP'lidir. Yaptığı işkencelerin karşılığında 1. Şube Amirliğine getirilmiş, bu görevini 1985'in 8. ayına kadar sürdürmüştür. Şu anda İstanbul'a tayininin çıktığı söyleniyor. Polis memurları Mustafa ve Hasan Tarlak da işkence ekibinin belli-bağlı isimlerindendir. Sarı Hasan Adıyla da bilinen Hasan Tarlak aynı zamanda 12 Eylül Öncesi POL-DER İskenderun Şube başkanlığı yapmış bir kışkırtıcıdır. Gözaltındaki-lere copla her türlü iğrençliği yapanların başında gelir. Ve şu anda Ankara'da görevli olduğu söyleniyor.

"SİA iptal edilmeden tehlike savuşturulamaz"

22-25 Mart günleri arasında ABD Dışişleri Bakanı Georg Shultz Türkiye'deydi. İki ülke arasındaki görüşmelerin gündemindeki en önemli maddelerden biri, altı aydır pazarlık masasında olan Savunma İşbirliği Anlaşması'ydı. Sonuçsuz kalan bu görüşmeler neyi gösterdi? TKP MK 5. Plenum Raporu'nda belirtildiği gibi, "rejimin SİA görüşmelerindeki tutumunun göstermelik olduğunu ve "SİA feshedilmeden tehlikenin savuşturulamayacağını".

Evren-Özal yönetiminin SİA görüşmelerindeki tutumu göstermeliktir. Çünkü, bu görüşmeler sırasında SİA yürürlüktedir, ABD Türkiye'deki üslerinden istediği gibi yararlanmakta, bu üsleri genişletmekte, personelini artırmaktadır. Evren-Özal yönetiminin daha baştan SİA'yı feshetmeyeceğini ilan etmesinden ötürü ABD son derece rahattır.

Öte yandan, Evren-Özal yönetiminin ABD'den istediği sadaka miktarı gittikçe düşmektedir. Artık ABD'den istenen, Genel Kurmay Başkanı Üraş'un 1985 Şubat'ında Özal hükümetine verdiği raporda utanmadan yazdığı gibi, ne ABD'ye verilen "hizmet karşılığı", "bedel" in tam ödenmesidir. Ne, 1985 Haziran'ında Dışişleri Bakanı Vahit Halefoğlu'nun açıkladığı gibi, "Türkiye'ye sağlanan olanaklarla, Türkiye'nin ABD'ye sağladıkları arasında denge kurmaktır". Ne de, "Türkiye'nin kendi toprakları üzerinde tesis bulundurarak açık hedef haline geldiğini" itiraf ettikten sonra "risk-modernizasyon dengesi" istemeleridir. Evren-Özal yönetimine artık "gerçekçi görünen", "ticaret kolaylığı" sağlayıp, hem ihracat tekellerini memnun etmek,

hem de Amerikan emperyalizmine karşı hognutsuzluğu artan kamuoyunu "bakın birşeyler aldık" diye yatıştırmaktır. Ancak ABD, buna bile yanaşmamaktadır. Evren-Özal yönetiminin, vatanımızın ve halkımızın güvenliği pahasına yaptığı pazarlık her bir aşamasında ihanetin büyüklüğünü, dış politikada izlenen onursuz çizgiyi ve SİA iptal edilmediği için görüşmelerin uzamasıyla tehlikenin gittikçe büyüdüğünü göstermektedir.

Daha, Shultz Türkiye'deyken, Akdeniz'deki Amerikan savaş gemileri, Libya'ya ateş açarak silahlı saldırıda bulunmuştur. TKP'nin "Barış, Ulusal Güvenlik ve Ulusal Egemenlik Alternatifi"nde açıkça belirtil-
diği gibi, Türkiye'deki Amerikan Üslerinin varlığından ve toprakla-
rımızda ABD'ye sağlanan olanaklardan ötürü her an Türkiye kendi
iradesi dışında bir savaşa içine sürüklenebilir. Nitekim eski başba-
kanlardan B.Ecevit'de son gelişmeler üzerine yaptığı yazılı bir
açıklama ile Amerika'nın denetimindeki Üslerin yarattığı tehlikelere
dikkat çekerek, "ABD bütün dünya ile birlikte Türkiye'nin de başını
maceracı politikasıyla belaya sokabilir" dedi. Öte yandan ABD, Tür-
kiye ile Sovyetler Birliği'nin arasını açmaya yönelik provokasyon-
lara hız vermiştir. ABD, Türkiye'yi Montreux Anlaşması'nın değişmesini
istemeye, Boğazlardan Sovyet uçak gemilerinin geçmesine izin vermemeye
zorlamakta, kendisi ise Karadeniz'e savaş gemilerini çıkartarak Sov-
yetler Birliği ve Bulgaristan karasularını ihlal etmektedir. Bu arada,
NATO Başkomutanı Amerikalı General Rogers, F.Almanya'nın Würzburg
kentinde yapılan NATO Nükleer Planlama toplantısında, "nükleer sorum-
luluğu paylaşmak için" Türkiye'ye de nükleer füze yerleştirmek iste-
diklerini açıklamıştır. Evren-Özal yönetimi SİA pazarlığında "ticaret

kolaylığı" gösterin diye sadaka dilenirken bütün bu tehlikelerin sözü bile edilmemekte, dikkatler dolar pazarlığı üstünde taplanmaktadır.

Türkiye'nin altına sokulduğu "risk" günden güne büyümekte, SİA görüşmeleri uzayıp gitmektedir. Bunun için TKP MK 5. Plenum Raporu'nda ki şu sözleri yinelenmekte yarar vardır: "SİA anlaşmasına bizim gibi ilkesel olarak karşı çıkmayan, yalnızca Amerika'nın 'verilen hizmetin karşılığını tam vermemesine 'tepki duyanlar bile, hükümete, SİA'nın feshi için baskı yapmak zorundadır". ABD Dışişleri Bakanı Shultz'un Türkiye ziyaretinin sonuçları ile bu, çok daha somut ortaya çıkmıştır.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

HACETTEPE YURTLARINDA DİRENİŞ!

Hacettepe Üniversitesi merkez yurtlarında kalan 2 700 öğrenci tüm baskı ve tehditlere karşın haklı bir direniş örneği verdiler. Direnen öğrenciler hem yurtlardaki kötü yaşam koşullarına karşı çıkıyor, hem de yurt yönetiminin keyfi baskıcı uygulamalarını protesto ediyorlardı.

Yurtta kalan öğrenciler 12 Mart gecesi yataklarından zorla kaldırılarak yoklama adı altında yurt ~~girişine~~ girişinde imza atmaya zorlanmaları üzerine direnişe geçtiler. Hacettepe Üniversitesi öğrenci ~~derneği~~ derneğinin yaptığı açıklamada belirtildiği gibi, imza uygulaması bardağı taşıran son damla oldu. Bunun yanında, Hacettepe yurtlarında kalan öğrencilerin tüm Türkiye'deki yurt öğrencileri ile benzer daha pek çok sorunları vardı. Yurtlar gereği gibi ısıtılmıyor, banyo için sıcak su verilmiyordu. Yemekler yenmeyecek kadar kötü ve üstüne ~~çok~~ üstlük pahalıydı. Yurt yönetimi kızlar ^{öğrenciler} banyodayken baskınlar düzenliyor, denetim adı altında rahatsız edici ve keyfi davranışlarda bulunuyordu.

Hacettepe Üniversitesi merkez yurtlarında kalan öğrenciler birçok kez yetkililere bu sorunlarını iletmışler, ancak bir yanıt bile alamamışlardı. Sonunda öğrenciler haklı istemlerinin yerine getirilmesi için direnişe geçtiler. Bu direniş karşısında rektör Yüksel Bozer öğrencilerin haklı istemlerine kulak verip, sorunlarının çözümü için çalışacağı yerde, gözdağı vermek için 18'i kız 20 öğrenciyi eğitimin sürdüğü koşullarda yurtlardan attı.

Ama öğrencilerin birliği ve kararlılığı, haksız uygulamanın geri alınması için 400 öğrencinin dilekçe ile ~~hız~~ başvurusu ve çeşitli demokrat ~~grupların~~ çevrelerin gösterdikleri dayanışma karşısında üniversite yönetimi geri adım atmak zorunda kaldı. 'Kuru

gürültüye pabuç bırakmam, yurttan çıkardıklarımı okuldan da kovacağım' diye konuşan rektör sonunda, 20 öğrencinin yeniden yurda alınacağını açıklamak zorunda kaldı.

Kazanan, haksızlıklar karşısında boyun eğmeme, birlik içinde direnme, hakkını arayanla, saldırıya göğüs geren ^{ve} dayanışma çizgisi oldu.

Evren-Özal rejimi, gerek tehdit ve zorbalıkla, gerekse üniversitelerin başına bir karabasan gibi ~~şükett~~ çökerttiği YÖK'üyle hiçbir şeye ses çıkarmayan, her türlü baskıya boyun eğen, 'siz ne dersiniz o olur' diyen üniversite gençliği yaratma amacı güdüyordu. Ama silahları geri tepiyor. ^{karşılarında} Şimdi/düşlerinde yarattıkları sessiz gençlik yerine haklarını arayan, bu amaçla artan ölçüde hareketlenen bir üniversite gençliği buluyorlark.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

KADINLARA KARŞI HER TÜRLÜ AYIRIMCILIĞIN ÖNLENMESİ İÇİN

Ülkemizde kadınlar tüm baskılara karşı susmuyor, haklarını arıyorlar. Özellikle İleriçi Kadınlar Derneği tarafından ülkemizde kökleştirilen bir geleneği, 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü'nü kutlama geleneğini yıllardır, yakaya takılan ufacık bir karanfille bile olsa sürdürmeyi başarıyorlar. Bu yıl da kadınlar 8 Mart'ı daha etkili girişimlerle kutladılar.

12 Eylül'den bu yana ilk kez bu 8 Mart'ta paneller, toplantılar düzenlendi. Bu toplantılara ilişkin haberler basında önemli yer tuttu. Değişik köşe yazarları konuyu ele aldı. Bilindiği gibi Temmuz 1985'te İKD dış bürosu Birleşmiş Milletler tarafından imzalanmış "kadınlara karşı her türlü ayırıcılığın önlenmesi uluslararası sözleşmesini yayınlamış ve önsözünde, "bu belgeyi yaşama geçirmek için uğraşmak, hükümetleri üstlendikleri yükümlülükleri yerine getirmeye zorlamak kadınların hakları için mücadelenin önemli bir parçasıdır" demişti. Türkiye tarafından da imzalanan bu sözleşmenin yaşama geçirilmesini isteyen 1861 imzalı bir dilekçe bu yıl 7 Mart günü TBMM'ne verildi. Kadınlar haklarını elde etmek için gerçekleştirdikleri bu ^{deneyimle} girişimle, "kadınların toplumun karar ve yönetim organlarından dışlanmasına karşı çıkıyor, kadınların eşitsizliğine son verecek yasal değişikliklerin yapılması, çalışma hakkından kadınların tam ve eşit olarak yararlanmalarını önleyen uygulamalara son verilmesi, tüm işletmelerde kreş ve yuvaların kurulması ve bunun tüm ülke çapında yaygınlaştırılması için mücadeleye demokratik biçimde ortak olmak istediklerini belirtiyorlar

Öte yandan İzmir'de Türk İş tarafından düzenlenen kadın seminerinde konuşan kadın işçiler, kadın ve emekçi olarak yaşanan ikili sömürünün diktatörlük koşullarında daha da ağırlaştığını, "bugün ekonomik sorunlar kadınların karşısına bir engel olarak dikiliyor" sözleriyle dile getirdiler. Kreş, doğum izni ^{diler,} isteyerek kadınların çalışma hayatında karşılaştıkları eşitsizliklere karşı çıktılar. İstanbul'da SHP tarafından düzenlenen 8 Mart panelinde ise işlerinde Reha İsvan'ın da yer aldığı konuşmacılar, bugün kadın sorununun insan haklarından

ayrılmayacağı görüşünde birleştiler. "Bu iktidar insan haklarını uygulamaya geçiriyor ama ki, kadın haklarını uygulamaya geçirsin" sözleri, bugün kadın sorununun demokrasi sorunuyla sımsıkı bağlı olduğunu ortaya koyuyordu.

Her konuda olduğu gibi kadın sorununun çözümü konusunda da farklı görüşler dile getiriliyor. Ama tüm kadınları çevresinde birleştiren öne çıkan ortak istemler vardır. Kadın hakları için demokratik girişim dilekçesi böylesi istemleri içermektedir. Üç ay için imzaya açılan dilekçenin altındaki imza sayısının daha ilk günlerde 3500'e ulaşması kadın hakları için savaşımın potansiyelini ortaya koyuyor. İKD başkanı Beria Onger'in bu yılki 8 Mart'ta dediği gibi "Ülkemizde 8 Mart'ı büyük toplantılarla kutlayacağımız günler hiç ama hiç uzak değildir."

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI